

TÜRKİYE PROFESYONEL 1. SÜPER FUTBOL LİĞİ TAKIMLARININ GÜNLÜK GAZETELER İLE SPOR GAZETELERİNDE YER ALMA SIKLIKLARI

M. Yalçın TAŞMEKTEPLİĞİL *
Özgür BOSTANCI **
Tülin ATAN *
Musa ÇON *

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Türk basınında ağırlıklı olarak işlenen spor haberlerini kendi içinde bir analize tabi tutarak hangi özelliklerinin daha yoğun olarak yazılı basına taşındığını ortaya çıkartmaktır. Bunun için, Türkiye 1. Süper Futbol Liginde şampiyonluğa oynayan, orta sırada bulunan ve küme düşmeme mücadelesi veren takımların, spor gazeteleri ile bazı tirajlı günlük gazetelerde yer alma sıklıkları, haber içerikleri ve haber sayıları belirlenerek değerlendirilmeye alınmış ve ortaya çıkan sonuçlar yorumlanmıştır.

Bu çalışmada ulusal yazılı basında yer alan 3 spor gazetesi (Pas, Fanatik Fotomaç) ile rastgele seçilen 5 tirajlı gazete (Star, Hürriyet, Milliyet, Sabah, Türkiye) incelenmiştir. Araştırma, 2001-2002 Türkiye 1. Süper Futbol Ligi sezonunun bitimine 4 hafta kala ve sezonun bitiminden sonraki 5 günü içermektedir (33 gün). İnceleme aşamasında Lig'de yer alan takımlar sezon bitiminden 1 ay önceki puan durumuna göre; "Şampiyonluğa Aday Takımlar (ŞAT)", "Orta Sıralarda Yer Alan Takımlar (OST)" ve Küme Düşme Durumundaki Takımlar (KDDT)" şeklinde guruplandırılmıştır. Bu takımlarla ilgili haberlerin içerikleri ise; "Antrenör", "Sporcu" ve "İdareci" kategorileri altında kodlanmıştır. Öte yandan, "1. Süper Futbol Ligi Haberleri", "Diğer Futbol Haberleri" (Avrupa Ligi, Milli Takım, 2. ve 3. Lig haberleri) ve "Diğer Spor Haberleri" (futbol dışındaki sporlar) şeklinde de kategoriler oluşturulmuştur. Son olarak gazetelerde çıkan köşe yazılarının sayıları da tespit edilerek incelemede kullanılmıştır. Haber içerikleri ve haber sayıları sıklık analizi (frekans) yardımıyla belirlenmiştir. İstatistiksel analizde, iki gazete türü arasındaki farka Student-t testi ile bakılmıştır. Spor gazeteleri ile tirajlı gazetelerin haber sayıları ve haber içerikleri arasındaki fark, hem spor, hem de tirajlı gazetelerin kendi içinde "tek yönlü varyans analizi" (One Way Anova) ve "tukey" testi ile değerlendirilmiştir.

Bir günlük spor gazetelerindeki sayfa sayılarının dağılımı; 5.42±0.14 (ŞAT), 0.60±0.04, (KDDT), 1.01±0.05 (OST) biçiminde gerçekleşmektedir. Bu yayınlarda, ŞAT ile ilgili haberler KDDT ve OST haberlerinden (p<0.01), OST ile ilgili olanlar ise KDDT haberlerinden daha fazladır (p<0.05). Aynı durum haber sayıları için de geçerlidir. Spor gazetelerinde; ŞAT'ın idarecileri, antrenörleri ve sporcuları hakkında çıkan haberler, KDDT ve OST'dan daha çok yer bulmaktadır (p<0.01). Spor gazetelerinde Türkiye 1. Süper Futbol Ligi hakkında yayınlanan haberlerin içerikleri karşılaştırıldığında; sporcularla ilgili haberlere idareci ve antrenörlerden (p<0.01), idareciler ile ilgili haberlere ise antrenörlerden daha fazla yer verildiği görülmüştür (p<0.05). Diğer yandan, spor gazetelerinde yayınlanan tüm spor haberlerinin sayfa sayıları; Türkiye 1.Süper Futbol Ligi 7.00±0.16, Diğer Futbol (DF) haberleri 1.96±0.14 ve Diğer Spor (DS) haberleri de 1.07±0.08 olarak gerçekleşmiştir.

Geliş tarihi: 14.03.2003; Yayına kabul tarihi: 15.03.2004

* Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Beden Eğitimi ve Spor Y.O, SAMSUN

** Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, SAMSUN

Bunun yanı sıra, tirajlı gazetelerin spor haberlerine ayırdıkları toplam sayfa sayıları; ŞAT; 2.42 ± 0.09 , KDDT; 0.27 ± 0.02 OST; 0.35 ± 0.02 biçiminde ortaya çıkmıştır. Burada ŞAT ile ilgili haberlere KDDT ve OST'dan daha fazla sayfa ayrıldığı anlaşılmaktadır ($p < 0.01$). Aynı durum büyük haber ve küçük haber sayısı bakımından da benzerdir. Tirajlı gazetelerde; ŞAT'ın idarecileri, antrenörleri ve sporcuları hakkındaki haberler, KDDT ve OST'dan daha fazla yer almaktadır ($p < 0.01$). Diğer taraftan, Tirajlı gazetelerin Türkiye 1. Süper Futbol Ligi ile ilgili yayınlarına bakıldığında; sporcuların idareci ve antrenörlere göre daha yoğun ($p < 0.01$), idareci ve antrenörlerin ise benzer oranlarda ele alındığı görülmektedir. Yine tirajlı gazetelerde yayınlanan tüm spor haberlerinin sayfa sayıları, 1. Süper Futbol Ligi; 3.06 ± 0.11 , DF; 0.57 ± 0.04 , DS haberleri de; 0.86 ± 0.15 sayfa olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Futbol ligi, Tirajlı gazete, Spor Gazetesi

APPEREANCE FREQUENCY OF TURKISH PROFESSIONAL 1. SUPER FOOTBALL LEAGUE TEAMS IN SPORTS AND DAILY NEWSPAPERS

ABSTRACT

The aim of this study was to make an analysis of sports news that were intensively mentioned in Turkish media within itself and in this way to clarify which properties of them were more intensively carried to the written media. For this purpose, frequency of the appereance of the Turkey first super league teams those were close to be champion, in middle orders and struggling in order to stay in first league in sports newspapers and some circulated newspapers, their content and numbers of news were decided, evaluated and the appearing results were interpreted.

In this study, 3 sports newspapers (Pas, Fanatik, Fotomaç) and randomly selected 5 circulated newspapers (Star, Hürriyet, Sabah, Milliyet, Türkiye) of the Turkish national press were examined. The investigation contained the period between 4 weeks to the end of first super league season and the end of following 5 days (total:33 days). At the investigation step, the teams in the league were grouped according to their grades in a month before the end of the season as; Teams as Candidates to Championship" (TCC), "Teams in Middle Orders"(TMO), "Teams in the Place of Dropping out of its League"(TPD). Further, the contents of the news were evaluated from the points of "Trainers", "Athletes" and "Administrators". On the other hand, another classification was made as; "First Super Football League News", "Other Football News"(Europen League, National Team, Second and Third League News) and "Other Sports News"(sports different from football). Lastly, number of the articles in the newspapers were determined and used in investigations. Contents and the number of the news were determined by frequency analysis. For the statistical analysis, the differences between two type newspapers were calculated by Student-t test. Also, the differences between numbers and contents of news sports newspapers and of circulated newspapers, were calculated by "One Way Anova" and "tukey" Test.

Number of the pages in daily sports newspapers were determined as; 5.42 ± 0.14 (TCC), 0.60 ± 0.04 (TPD), 1.01 ± 0.05 (TMO) In these publications news about TCC surpassed those of TMO and TPD ($p < 0.01$) and news about TMO surpassed those of TPD ($p < 0.05$). Same situation was valid for the number of the news. In sports newspapers, administrators, trainers and athletes of TCC were mentioned more than TPD and TMO ($p < 0.01$). When the contents of the published news about Turkey First Super Football League were concerned; it was seen that news about athletes surpassed those of trainers and administrators ($p < 0.01$), and also news about administrators in those newspapers were more than those trainers ($p < 0.05$). On the other hand, number of pages of the all sports news in sports newspapers were realised as; Turkish First Super Football League news 7.00 ± 0.16 , other football (OF) news 1.96 ± 0.14 and other sports (OS) news 1.07 ± 0.08 .

Besides, total number of pages assigned to sports news in circulated newspapers were appeared as; TCC 2.42±0.09, TPD 0.27±0.02, TMO 0.35±0.02. Here, it is understood that more pages are assigned to the news of TCC than those of TPD and TMO (p<0.01). Same situation was valid for the number of small and big news .In circulated newspapers, news about athletes, trainers & administrators of TCC were appeared more than TPD and TMO (p<0.01). On the other hand, when the publications of the circulated newspapers about Turkey First Super League were concerned, it was seen that, athletes were mentioned more intensively than trainers and administrators (p<0.01); and administrators and trainers were mentioned in similar ratios. Again , number of pages of all sports news which were published in circulated newspapers was as such; First Super Football League; 3.06±0.11, OF 0.57±0.04, and OS 0.86±0.15.

Key Words: *Football League, circulated newspapers, sports newspapers*

GİRİŞ

Günümüzde kullanımı yaygınlaşan iletişim sözcüğü daha çok haberleşmeyi içeren bir ileti alış verişi anlamına gelmektedir. "Bilgi, düşünce ve davranışların aktarılması süreci"⁽⁷⁾ olan iletişimin temel amacı, insanlar arasındaki etkileşimi sağlamaktır. Bu olgunun yüzyılımızda paha biçilmez bir değere ulaşması, kitleleri yönlendirmesi ve kamuoyu oluşturmasıyla alakalıdır. "Medya bir anlatım aracı olduğu kadar bir mesajın bir guruba ulaştırılmasını sağlayan bilgi yayma araçlarının tamamına verilen bir addır"⁽¹⁷⁾.

Haber ve bilgi iletme işlevleri yoluyla toplumun bilgi edinme ihtiyacını karşılama medyanın varoluşunun temel nedenidir. Bu süreçte önemli rol oynayan medya, geniş kitlelere haber ve bilgi ileten, toplumlar ve toplumu oluşturan kesimler arasında diyalogu sağlayan ve bunu bir süreklilik içinde yürüten kurumsal bir güç olarak ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla "medya bugün dünyayı 'evrensel bir kent' diyebileceğimiz noktaya getirmiştir. Ülkeler arasındaki sınırlar artık yalnızca haritalar üzerinde kalan birer çizgiden ibarettir"⁽³⁾.

Bu noktada medya, bir iletişim aracı olarak, iletişimi kolaylaştırmak ve en hızlı biçimde toplumu bilgilendirmek amacına odaklanmıştır. Diğer yandan, milyonlarca insanı peşinden sürükleyen spor etkinliklerinin medya aracılığı ile tüm dünyaya aktarılması kültürel anlamda büyük bir kaynaşmayı sağlarken ekonomik anlamda da dev bir endüstrinin doğmasına sebep olmaktadır⁽¹⁶⁾.

Sporun unsurları geleneklerden, dinsel davranışlardan, işten, günlük yaşamdan ve savaştan çıkmıştır. Spor olgusu da her toplumsal olgu gibi değişir, farklılaşır. Sporun değişimi ve farklılaşması insanın gereksinimlerinin ve amaçlarının değişimine bağlıdır. Değişen bu ihtiyaçlar, farklılaşmalar ve sporun organizasyon biçimi; insanın onun karşısındaki yerini, ticaretleşme ve profesyonelleşme derecesini, değerlerini ve normlarını belirler⁽²⁾.

Bugün yazılı ve görsel iletişim sağlayan kitle iletişim araçlarının en önemlileri gazete, radyo, televizyon ve internettir. Özellikle, televizyon ve gazetelerin spor yayınları kitlelerin en sık kullandıkları medya içerik türlerinden biridir. Bir başka ifadeyle, televizyonun spor programları ve gazetelerin spor sayfaları izleyici ve okurların bakmayı ihmal etmedikleri bölümlerdir. Ülkemizde yayınlanan gazetelerde spor haberleri uzun yıllar bir iki sütun halinde yer almış, daha sonraları bu haberler için bağımsız sayfalar ayrılmış ve bugün tamamen spor içerikli gazeteler yayınlanmaya başlanmıştır. Türkiye'de spor gazetelerinin geçmişi son 10 - 15 yılı kapsamaktadır. Fotospor'la başlayan bu süreç, günümüzde Fanatik, Fotomaç ve Pas gazetesi ile yayın hayatını sürdürmektedir⁽¹⁶⁾. Aslında gündelik gazetelerin sütunları arasında ilk spor yazısı 30 Mart 1895

tarihinde Asır gazetesinde yayınlanmıştır. 1934 yılında Haber isimli akşam gazetesinin son sayfası tamamen spora ayrılmış ve günümüze dek uzanıp gelen bir sistemin, kurucusu ve öncüsü olmuştur. Türk basınında ilk kez gündelik bir spor gazetesi olan Türkiye Spor gazetesi ise 1954 yılı başında yayın hayatına atılmıştır⁽¹⁾. Bir çok okurun gazeteyi spor sayfasından başlayarak okuduğu⁽²⁾ ve birçok kişinin de sadece spor haberlerini ve programlarını izlediği bilinmektedir. Hatta günümüzde spor haberlerini okumak veya izlemek bir alışkanlık haline almıştır^(12,18).

Bu talebe bağlı olarak eldeki çalışmanın amacı, Türk basınında ağırlıklı olarak işlenen futbol branşını kendi içinde bir analize tabi tutarak hangi özelliklerinin daha yoğun biçimde yazılı basına taşındığını ortaya çıkartmaktır. Şüphesiz takım sporlarında yahut bireysel sporlarda şampiyonluk kazanmak ya da birinci olmak kadar, başarısızlık veya ligden düşmemek de önemlidir. Bu nedenle araştırmada, 2001-2002 sezonunda Türkiye 1. Süper Futbol Liginde şampiyonluğa oynayan, orta sırada bulunan ve küme düşmeme mücadelesi veren takımların, spor gazeteleri ile bazı tirajlı gazetelerde yer alma sıklıkları, haber içerikleri ve haber sayıları sıklık analizi (frekans) yardımıyla belirlenerek değerlendirilmeye alınmış ve ortaya çıkan sonuçlar yorumlanmaya çalışılmıştır.

MATERYAL VE METOD

Bu çalışmada ulusal yazılı basında yer alan üç spor gazetesi (Pas, Fanatik Fotomaç) ve rastgele seçilen beş tirajlı gazetenin (Star, Hürriyet, Milliyet, Sabah, Türkiye) spor sayfaları nicel içerik çözümlemesi yöntemi ile incelenmiştir. Bu inceleme 2001-2002 Türkiye Birinci Süper Ligi sezonunun bitimine 4 hafta kala ve sezonun bitiminden sonraki beş günü içermektedir (otuzüç gün). İnceleme aşamasında 2001-2002 Türkiye Birinci Süper Ligi'nde yer alan takımlar sezon bitiminden bir ay önceki puan durumuna göre "Şampiyonluğa Aday Takımlar (ŞAT)", "Orta Sıralarda Yer Alan Takımlar (OST)" ve Küme Düşme Durumundaki Takımlar (KDDT)" şeklinde guruplandırılmıştır. Bu takımlarla ilgili haberlerin içeriklerine; "Antrenör", "Sporcu" ve "İdareci" açısından bakılmıştır. Diğer yandan, "Birinci Süper Lig Haberleri", Avrupa Ligi, Milli Takım, 2. ve 3. Lig haberlerini kapsayan "Diğer Futbol Haberleri" ve futbol hariç diğer spor branşlarını kapsayan "Diğer Spor Haberleri" şeklinde de kategoriler oluşturulmuştur. Gazetelerde yer alan reklam, bulmaca vb. içerikli sayfalar ise değerlendirmeye alınmamıştır.

İncelemede gazetelerin her bir sayfası 4/4 şeklinde kabul edildi. Buna göre, 1/4 ve 1/4'den daha fazla yer kaplayan haberler (fotoğraf ile birlikte veya fotoğrafsız) "büyük haber", 1/4'den daha az yer kaplayan haberler ise "küçük haber" olarak değerlendirildi. Sayfa sayıları ve haber sayıları yukarıda bahsedilen guruplandırma esasında ayrı ayrı toplandı. Ancak her bir gazetenin sayfa sayısı farklı olduğundan, haberlerin sayfa sayı yüzdesi de hesap edildi. Sayfa sayı yüzdesi; gazetenin toplam sayfa sayısı, haber sayfa sayısına bölünerek bulundu. Son olarak gazetelerde çıkan köşe yazılarının sayıları da tespit edilerek incelenmeye alındı.

Ayrıca süper ligde bulunan takımlar hakkında yapılan haberler, "İdareci", "Antrenör" ve "Sporcu" içeriklerine göre guruplandırıldı. Haber içerikleri ve haber sayıları sıklık analizi (frekans) yardımıyla belirlendi. Bunların yanı sıra spor gazeteleri ile tirajlı gazetelerin haber sayıları ve haber içerikleri arasındaki fark Student t testi ile, hem spor hem de tirajlı gazetelerin kendi içindeki karşılaştırmalar ise "tek yönlü varyans analizi" (One Way Anova) ve "tukey" testi ile hesaplandı.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Tablo1: Spor Gazetelerinin Haber İçerikleri Açısından Karşılaştırılması (Oneway ANOVA ve Tukey Testi)

Değişkenler	Lig Sıralanma Durumu	N	Ortalama	Std. Hata	Min.	Max.	F	Tukey
Sayfa Sayısı	SAT(1)	99	5,42	0,14	2,25	8,00		1>2,3**
	KDDT(2)	99	0,60	0,04	,00	1,75	931,507	2<3*
	OST(3)	99	1,01	0,05	,25	2,25		
Büyük Haber Sayısı	SAT(1)	99	8,83	0,35	3,00	20,00		1>2,3**
	KDDT(2)	99	1,07	0,10	,00	4,00	330,190	2<3*
	OST(3)	99	1,99	0,17	,00	8,00		
Küçük Haber Sayısı	SAT(1)	99	20,88	0,77	9,00	60,00		1>2,3**
	KDDT(2)	99	2,79	0,20	,00	11,00	394,523	2<3**
	OST(3)	99	5,54	0,29	,00	15,00		
Toplam Haber Sayısı	SAT(1)	99	29,71	0,67	16,00	67,00		1>2,3**
	KDDT(2)	99	3,86	0,22	,00	14,00	997,552	2<3**
	OST(3)	99	7,53	0,31	,00	16,00		
İdareci Haber Sayısı	SAT(1)	99	6,04	0,36	1,00	18,00		1>2,3**
	KDDT(2)	99	1,23	0,12	,00	7,00	117,236	997,552
	OST(3)	99	1,93	0,17	,00	6,00		
Antrenör Haber Sayısı	SAT(1)	99	3,95	0,16	1,00	8,00		1>2,3**
	KDDT(2)	99	1,07	0,10	,00	4,00	128,700	2<3**
	OST(3)	99	1,68	0,13	,00	6,00		
Sporcu Haber Sayısı	SAT(1)	99	14,86	0,47	7,00	38,00		1>2,3**
	KDDT(2)	99	1,05	0,10	,00	6,00	644,727	2<3**
	OST(3)	99	2,46	0,19	,00	9,00		
Lig Haber Sayısı	İdareci(1)	99	9,20	0,53	1,00	28,00		3>1,2**
	Antrenör(2)	99	6,70	0,38	,00	8,00	375,053	1>2*
	Sporcu(3)	99	18,37	0,54	10,00	48,00		
Sayfa Sayısı	Lig(1)	99	7,00	0,16	3,50	9,75		1>2,3**
	DF(2)	99	1,96	0,14	,25	7,50	587,066	2>3**
	DS(3)	99	1,07	0,08	,25	6,00		
Büyük Haber Sayısı	Lig(1)	99	11,89	0,49	4,00	24,00		1>2,3**
	DF(2)	99	3,21	0,29	,00	15,00	261,980	2>3**
	DS(3)	99	1,60	0,15	,00	8,00		
Küçük Haber Sayısı	Lig(1)	99	29,20	1,00	12,00	78,00		1>2,3**
	DF(2)	99	10,86	0,59	,00	30,00	20,163	2>3**
	DS(3)	99	7,71	0,33	,00	20,00		
Toplam (büy.hbr+küc.hbr)	Lig(1)	99	41,08	0,82	24,00	87,00		1>2,3**
	DF(2)	99	14,07	0,62	3,00	31,00	757,747	2>3**
	DS(3)	93	9,45	0,35	1,00	20,00		
Yorumlar	SAT(1)	99	4,19	0,24	,00	9,00		
	KDDT(2)	99	0,37	0,07	,00	3,00		
	OST(3)	99	0,40	0,06	,00	3,00	117,68	1>2,3,4,5**
	DF(4)	99	0,83	0,09	,00	4,00		
	DS(5)	99	0,47	0,06	,00	2,00		

*p<0.05, **p<0.01

Yapılan çalışmalarda, spor haberlerinin, gazetede en fazla tüketilen haber olduğu bildirilmektedir^(4,5,6,8). Bu çalışmada incelenen gazetelerden Fanatik; 12-16, Fotomaç; 12, Pas; 8, Star; 12, Sabah; 4-6, Türkiye; 3-3,5, Hürriyet ve Milliyet de; 4-6 sayfasını spor haberlerine ayırmaktadır. Söz konusu gazetelerde ağırlıklı spor haberi futboldur. Nitekim 1997 yılında yapılan bir araştırmada, günlük gazetelerden Sabah'ın %56,47, Cumhuriyet'in %76,07, Zaman'ın da %55,88 oranında futbol branşına yer verdiği belirtilmektedir⁽¹²⁾. Bu durum, televizyon kanallarının spor program içerikleri açısından da böyledir. Bir araştırmaya göre; haftalık spor programları olarak futbola, TRT1 %59,8, Kanal D %75, ATV %66, Show TV %62, Kanal 6 %50,6 ve Star %86,7 oranında yer ayırmaktadır⁽⁸⁾. Yerel medya üzerinde yapılan bir diğer çalışmada, iki farklı televizyonda yayınlanan spor programları içinde futbolun %82,5 oranına ulaştığı tespit edilmiştir⁽¹⁷⁾. Bunlarla ilgili bir oranlama yapılırsa medyada, %90 futbol, %10 da diğer branşların ele alındığı görülür. Medyada futbola ayrılan payın %90'lık bölümünü 4 büyük takım, diğer %10'luk dilimini ise Anadolu kulüpleri ve küçük takımlar oluşturmaktadır⁽⁶⁾. Yine Öztürk ve arkadaşları inceledikleri gazetelerde, yüzde olarak en fazla futbol branşının yer aldığını ortaya koymuşlardır (Sabah %56.47, Cumhuriyet %76.07, Hürriyet %60.5, Zaman %55.88, Akşam %72.88, Emek %53.68)⁽¹³⁾. Eldeki çalışmada ise ortalama olarak tirajlı gazetelerde %69.24, spor gazetelerinde %80.36 oranında futbol haberleri yer bulmaktadır (Bkz.Tablo 3). Bu haberler tirajlı gazeteler için %58.96±0.92 oranında 1. Futbol Ligi, %10.28±0.63 oranında da diğer futbol haberleriyle ilgilidir. Spor gazetelerinde ise bu oranlar sırasıyla, %63.58±0.86 ve %16.78±0.86 biçiminde gerçekleşmektedir.

Avrupa gazetelerine bakıldığında, futbolla beraber diğer spor dallarının da sayfalarda yer bulduğu görülür. Bununla beraber Fransız L.Equipe Gazetesi (26 Eylül 1977), futbola %40, diğer sporlara %60 oranında yer ayırırken, İtalyan La Gazette Dello Sport gazetesi futbola %45 oranında yer vermekte ve 1. sayfa (19 Ekim 1997) formula 1, bisiklet ve futbol branşları tarafından eşit oranda paylaşılmaktadır. Ayrıca basketbol, tenis, rugby, boks ve binicilik sporları da bu gazetenin 1. sayfasında geniş oranda yansıtılmaktadır. Amerika'da ise spor haberlerinin miktarı; yerel, milli ve milletler arası haberlerle karşılaştırıldığında %52 oranındadır⁽¹³⁾. Usa Today Sports gazetesinde futbol iç sayfalarda sadece yarım sayfa yer alırken, basketbol iki, buz hokeyi ve Amerikan futbolu birer tam sayfa yer bulabilmektedir⁽⁶⁾.

Çalışmamızda spor gazetelerinin bir günlük sayfa sayıları incelendiğinde bunların, 5.42±0.14 sayfasının ŞAT, 0.60±0.04 sayfasının KDDT ve 1.01±0.05 sayfasının OST ile ilgili haberlere ayrıldığı gözlenmektedir. Bu yayınlarda ŞAT ile ilgili haberler KDDT ve OST haberlerinden daha fazla ($p<0.01$), OST ile ilgili olanlar ise KDDT haberlerinden daha fazladır ($p<0.05$). Aynı durum haber sayıları için de geçerlidir (Tablo 1). Nitekim spor gazetelerinde, ŞAT'ın idarecileri, antrenörleri ve sporcuları hakkında çıkan haberler, KDDT ve OST'dan daha çok yer bulmaktadır ($p<0.01$). Bunun yanında söz konusu gazetelerde OST ve KDDT'nin idarecileri hakkındaki haberler aynı oranda ($p>0.05$), fakat OST'ın antrenör ve sporcuları ile ilgili haberler KDDT'nin haberlerine göre anlamlı bir şekilde fazladır ($p<0.01$).

Spor gazetelerinde Türkiye 1. Süper Futbol Ligi hakkında yayınlanan haberlerin içerikleri karşılaştırıldığında, sporcularla ilgili haberlere idareci ve antrenörlerden ($p<0.01$), idareciler ile ilgili haberlere ise antrenörlerden daha fazla yer verildiği görülmektedir ($p<0.05$).

Diğer yandan, spor gazetelerinde yayınlanan tüm spor haberlerinin sayfa sayıları, Türkiye 1. Süper Futbol Ligi 7.00 ± 0.16 , DF haberleri 1.96 ± 0.14 ve DS haberleri de 1.07 ± 0.08 olarak gerçekleşmektedir. Süper Lig ile ilgili yayınlanan hem büyük hem de küçük haber sayısı DF ve DS ile ilgili haber sayılarından daha fazladır ($p<0.01$). Aynı şekilde DF haberleri ile ilgili büyük ve küçük haberlerin sayıları da DS haberlerinden çoktur ($p<0.01$).

Genellikle haber sayfa sayılarını müsabaka özelliklerinin belirlediği söylenebilir. Nitekim, Amerika'da spor karşılaşmalarının yoğun olduğu dönemlerde spora ayrılan sayfa sayısının 10-20 arasında değiştiğini belirtmektedir. Bununla birlikte 1996 Atlanta Olimpiyatları sırasında günlük bir gazete olan Usa Today 16 sayfa, yerel bir gazete olan Atlanta Journal 32 sayfa spor haberi vermiştir⁽¹⁵⁾. Araştırmamızda, spor gazetelerinde çalışan yazarların günlük olarak köşelerinde yaptıkları yorumların içerikleri de incelenmiştir. Buna göre yorumların; en fazla ŞAT, daha sonra da DF konusunda yoğunlaştığı izlenmektedir. Kuşkusuz bu netice, Türkiye'deki spor yazarlarının %75'inin futbol, fakat sadece %25'inin diğer branşlarda yazı yazdığını ortaya koyan araştırmayla⁽⁶⁾ paraleldir.

Tablo 2: Tirajlı Günlük Gazetelerin Haber İçerikleri Açısından Karşılaştırılması (Oneway ANOVA ve tukey testi)

Değişkenler	Lig Sıralanma Durumu	N	Ortalama	Std. Hata	Min.	Max.	F	Tukey
Sayfa Sayısı	SAT(1)	165	2,42	0,09	0,50	5,50		
	KDDT(2)	165	0,27	0,02	0,00	1,50	550,785	1>2,3**
	OST(3)	165	0,35	0,02	0,00	1,25		
Büyük Haber Sayısı	SAT(1)	165	4,48	0,17	1,00	11,00		
	KDDT(2)	165	0,62	0,06	0,00	3,00	427,938	1>2,3**
	OST(3)	165	0,66	0,06	0,00	4,00		
Küçük Haber Sayısı	SAT(1)	165	15,19	0,66	3,00	39,00		
	KDDT(2)	165	1,49	0,13	0,00	7,00	357,459	1>2,3**
	OST(3)	165	2,81	0,18	0,00	12,00		
Toplam Haber Sayısı	SAT(1)	165	19,61	0,73	8,00	45,00		
	KDDT(2)	165	2,09	0,16	0,00	10,00	474,478	1>2,3**
	OST(3)	165	3,45	0,20	0,00	13,00		
İdareci Haber Sayısı	SAT(1)	165	3,48	0,15	0,00	12,00		1>2,3**
	KDDT(2)	165	0,39	0,05	0,00	3,00	272,544	2<3**
	OST(3)	165	0,87	0,08	0,00	4,00		
Antrenör Haber Sayısı	SAT(1)	165	3,01	0,12	0,00	8,00		
	KDDT(2)	165	0,47	0,07	0,00	5,00	235,522	1>2,3**
	OST(3)	165	0,74	0,07	0,00	4,00		
Sporcu Haber Sayısı	SAT(1)	165	9,13	0,46	1,00	33,00		
	KDDT(2)	165	0,47	0,06	0,00	4,00	313,887	1>2,3**
	OST(3)	165	1,05	0,09	0,00	6,00		
Lig Haber Sayısı	İdareci(1)	165	4,75	0,19	0,00	15,00		
	Antrenör(2)	165	4,22	0,18	1,00	12,00	109,701	3>1,2**
	Sporcu(3)	165	10,64	0,53	1,00	39,00		
Sayfa Sayısı	Lig(1)	165	3,06	0,11	1,00	7,00		
	DF(2)	165	0,57	0,04	0,00	2,50	153,193	1>2,3**
	DS(3)	165	0,86	0,15	0,00	25,00		
Büyük Haber Sayısı	Lig(1)	165	5,76	0,23	1,00	15,00		1>2,3**
	DF(2)	165	0,87	0,09	0,00	6,00	300,413	2<3**
	DS(3)	165	1,46	0,10	0,00	7,00		
Küçük Haber Sayısı	Lig(1)	165	19,50	0,86	4,00	50,00		
	DF(2)	165	7,42	0,61	0,00	36,00	109,068	1>2,3**
	DS(3)	165	7,48	0,48	0,00	29,00		
Toplam (büy.hbr+küc.hbr)	Lig(1)	165	25,13	0,98	10,00	63,00		
	DF(2)	165	8,28	0,66	0,00	40,00	165,847	1>2,3**
	DS(3)	165	8,91	0,51	0,00	30,00		
Yorumlar	SAT(1)	165	1,88	0,12	0,00	6,00		
	KDDT(2)	165	0,24	0,04	0,00	3,00		
	OST(3)	165	0,18	0,03	0,00	2,00	113,650	1>2,3,4,5**
	DF(4)	165	0,33	0,05	0,00	3,00		5>2,3,4**
	DS(5)	165	0,61	0,05	0,00	2,00		

**p<0.01

Bilindiği gibi spor olgusu, spor gazetelerinin yanında tirajlı gazetelerde de geniş bir alana sahiptir. Ancak bu iki gazete türünde yayınlanan haberlerin içerik bakımından birbirinden çok farklı olduğunu söylemek zordur. Becker de, pek çok gazetede yayınlanan olimpiyat haberleri arasında yaptığı karşılaştırmada; haberlerin genellikle birbiriyle uyumunu görmüştür⁽¹⁸⁾. Bu çalışmada; tirajlı gazetelerin spor haberlerine ayırdıkları toplam sayfa sayıları; ŞAT için 2.42 ± 0.09 , KDDT için 0.27 ± 0.02 OST için de 0.35 ± 0.02 biçiminde gerçekleşmektedir. Burada ŞAT ile ilgili haberlere KDDT ve OST'dan daha fazla sayfa ayrıldığı anlaşılmaktadır ($p < 0.01$). Aynı durum büyük haber ve küçük haber sayısı bakımından da benzer şekildedir.

Tirajlı gazetelerde, ŞAT'ın idarecileri, antrenörleri ve sporcuları hakkındaki haberler, KDDT ve OST'dan daha fazla yer almaktadır ($p < 0.01$). Aynı şekilde, OST'ın idarecileri ile ilgili haberler yine KDDT'nin idarecilerinden daha çok yer bulmakta, fakat bunun yanında antrenör ve sporcuları ile ilgili haberler aynı oranda kalmaktadır ($p > 0.05$).

Diğer taraftan, tirajlı gazetelerin Türkiye 1. Süper Futbol Ligi ile ilgili yayınlarına bakıldığında sporcuların idareci ve antrenörlere göre daha yoğun ($p < 0.01$), idareci ve antrenörlerin ise benzer oranlarda ele alındığı anlaşılmaktadır.

Yine tirajlı gazetelerde yayınlanan tüm spor haberlerinin sayfa sayıları, 1. Süper Futbol Ligi 3.06 ± 0.11 , DF 0.57 ± 0.04 , DS haberleri de 0.86 ± 0.15 sayfa olarak ortaya çıkmaktadır. 1.Lig ile ilgili yayınlanan hem büyük hem de küçük haber sayısı DF ve DS ile ilgili yayınlanan haber sayılarından daha fazladır ($p < 0.01$). Bunun yanında DF ve DS ile ilgili haberlerin sayfa sayıları ve küçük haber sayıları arasında anlamlı bir fark yoktur ($p > 0.05$). Fakat DS ile ilgili büyük haber sayısının DF haber sayılarından daha fazla olduğu anlaşılmaktadır ($p < 0.01$).

Bütün bu bulgular spor gazetelerinin, futbol ile ilgili haberlere diğer tüm branşlardan daha fazla ağırlık verdiğini göstermektedir. Aynı şekilde tirajlı gazeteler de çoğunlukla futbola yönelik yayın içeriklidir. Fakat bu yayınların öncelikli sıralaması, tirajlı gazetelerde Türkiye 1. Süper Ligi haberleri, futbol dışındaki spor haberleri ve diğer futbol haberleri biçiminde gerçekleşirken; spor gazetelerinde, Diğer futbol haberlerine diğer spor haberlerinden daha fazla yer ayrılmaktadır. Clearing House tarafından yapılan ankette her ülke için en yaygın spor dalları listelenmiştir. Bunların çoğu futbol, basketbol, atletizm, yüzme, voleybol, tenis, cimnastik veya masa tenisi dallarını içermektedir. Fakat burada dikkat çeken bir husus, bölge bölge değişse de futbolun çoğu durumda ilk sırada ve genelde de ilk üç sırada ortaya çıkmasıdır⁽¹⁴⁾.

Öte yandan, tirajlı gazetelerde yer alan köşe yazarlarının yorumları incelendiğinde en fazla ŞAT, daha sonra DS ile ilgili yorumlar ön plandadır. Bu durum genel manada arz-talep ilişkisi içinde oluşan sürecin doğal sonucu olarak değerlendirilebilir. Nitekim spor gazetecilerine Türk sporunun ve Türk Spor Basını'nın problemleri sorulduğunda bunlar sırasıyla tiraj kaygısı, profesyonel spor, futbolun öne çıkarılması ve sosyal güvencenin olmayışı şeklinde ifade edilmiştir⁽²⁾.

Tablo 3: Spor Gazeteleri ile Tirajlı Günlük Gazetelerin Sayfa Sayılarının Yüzdelerinin Karşılaştırılması

Takımların Ligdeki Sıralanma Durumu	Gazete Türü	N	Ortalama (%)	Std. Hata	Anlamlılık
ŞAT	Spor	99	49,21	0,84	
	Tirajlı	165	46,63	0,82	,039*
	Toplam	264	47,60	0,61	
KDT	Spor	99	5,72	0,38	
	Tirajlı	165	5,16	0,42	,368
	Toplam	264	5,37	0,30	
OST	Spor	99	8,84	0,36	
	Tirajlı	165	11,89	5,02	,639
	Toplam	264	10,75	3,14	
1.LİG (ŞAT+KDT+OST)	Spor	99	63,58	0,86	
	Tirajlı	165	58,96	0,92	,001*
	Toplam	264	60,69	0,67	
DF	Spor	99	16,78	0,86	
	Tirajlı	165	10,28	0,63	,000**
	Toplam	264	12,72	0,54	
DS	Spor	99	9,32	0,61	
	Tirajlı	165	18,64	5,00	,152
	Toplam	264	15,15	3,14	

*p<0.05 **p<0.01

ŞAT:Şampiyonluğa Aday Takımlar

KDDT:Küme Düşme Durumundaki Takımlar

OST:Orta Sıradaki Takımlar

DF: Diğer Futbol

DS: Diğer Sporlar

Tablo 3'de, spor haberlerine ayrılan sayfa sayılarının yüzdesi açısından tirajlı gazeteler ile spor gazeteleri karşılaştırılmıştır. 1 günlük spor gazeteleri ŞAT ile ilgili haberlere, toplam sayfasının %49.21±0.84'nü, tirajlı gazeteler ise %46.63±0.82'ni ayırmıştır. Burada spor gazetelerinin ŞAT ile ilgili haberlere, anlamlı olarak daha fazla yer verdiği görülmektedir (p<0.05). Her iki gazete türünün KDT, OST ve DS ile ilgili haberlere ayırdıkları sayfa sayı yüzdesi birbirine yakındır. Toplam 1. Lig haberlerine ise, spor gazetelerinin tirajlı gazetelerden yüzde olarak daha fazla sayfa ayırdıkları anlaşılmaktadır (p<0.01) Bunun nedeni, spor gazetelerinin ŞAT ile ilgili haberlere daha fazla yer vermesidir. 1. Lig futbol haberleri dışarıda tutulursa, DF haberleri spor gazetelerinde daha fazla yer bulmaktadır (p<0.01). Yani ŞAT ve diğer futbol haberleri dışında bütün spor haberleri, tirajlı ve spor gazetelerinde aynı ağırlıkta ele alınmaktadır.

Tablo 4: Tirajlı Günlük Gazeteler İle Spor Gazetelerinin Haber Sayılarının Karşılaştırılması

Takımların Özelliklerine Göre haberler	Gazete türü	n	Ortalama	Std. Hata	Minimum	Maximum	Anlamlılık
ŞAT büyük haber	Spor	99	8,82	0,35	3,00	20,00	,000**
	Tirajlı	165	4,48	0,17	1,00	11,00	
KDT büyük haber	Spor	99	1,07	0,10	0,00	4,00	,000**
	Tirajlı	165	0,61	0,06	0,00	3,00	
OST büyük haber	Spor	99	1,98	0,17	0,00	8,00	,000**
	Tirajlı	165	0,66	0,06	0,00	4,00	
Toplam 1.LİG büyük haber	Spor	99	11,89	0,49	4,00	24,00	,000**
	Tirajlı	165	5,76	0,23	1,00	15,00	
ŞAT küçük haber	Spor	99	20,88	0,77	9,00	60,00	,000**
	Tirajlı	165	15,19	0,66	3,00	39,00	
KDT küçük haber	Spor	99	2,79	0,20	0,00	11,00	,000**
	Tirajlı	165	1,49	0,13	0,00	7,00	
OST küçük haber	Spor	99	5,54	0,29	0,00	15,00	,000**
	Tirajlı	165	2,81	0,18	0,00	12,00	
Toplam 1. LİG küçük haber	Spor	99	29,20	1,00	12,00	78,00	,000**
	Tirajlı	165	19,50	0,86	4,00	50,00	
ŞAT (büyük+küçük) toplam haber	Spor	99	29,71	0,67	16,00	67,00	,000**
	Tirajlı	165	19,61	0,73	8,00	45,00	
KDT (büyük+küçük) toplam haber	Spor	99	3,86	0,22	0,00	14,00	,000**
	Tirajlı	165	2,09	0,16	0,00	10,00	
OST (büyük+küçük) toplam haber	Spor	99	7,53	0,31	0,00	16,00	,000**
	Tirajlı	165	3,45	0,20	0,00	13,00	
Toplam haber (ŞAT+KDT+OST)	Spor	99	41,08	0,82	24,00	87,00	,000**
	Tirajlı	165	25,13	0,98	10,00	63,00	
DF büyük haber	Spor	99	3,21	0,29	0,00	15,00	,000**
	Tirajlı	165	0,87	0,09	0,00	6,00	
DF küçük haber	Spor	99	10,86	0,59	0,00	30,00	,000**
	Tirajlı	165	7,42	0,61	0,00	36,00	
DF toplam haber (büyük+küçük)	Spor	99	14,07	0,62	3,00	31,00	,000**
	Tirajlı	165	8,28	0,66	0,00	40,00	
DS büyük haber	Spor	99	1,60	0,15	0,00	8,00	,445
	Tirajlı	165	1,46	0,10	0,00	7,00	
DS küçük haber	Spor	99	7,71	0,33	0,00	20,00	,733
	Tirajlı	165	7,48	0,48	0,00	29,00	
DS toplam haber (büyük+küçük)	Spor	99	9,30	0,33	1,00	20,00	,581
	Tirajlı	165	8,91	0,51	0,00	30,00	

ŞAT: Şampiyonluğa Aday Takımlar KDDT: Küme Düşme Durumundaki Takımlar
OST: Orta Sıradaki Takımlar DF: Diğer Futbol DS: Diğer Sporlar

Spor gazeteleri ve tirajlı gazetelerde yayınlanan spor haber sayıları karşılaştırıldığında, DS ile ilgili büyük ve küçük haberler hariç diğer tüm haberlerin, spor gazetelerinde daha çok yer aldığı görülmektedir ($p < 0.01$). Buna göre, 1 günlük spor ve tirajlı gazetede sırasıyla; 1. Lig ile ilgili 41.08 ± 0.82 ve 25.13 ± 0.98 ; DF ile ilgili 14.07 ± 0.62 ve 8.28 ± 0.66 ; DS ile ilgili 9.30 ± 0.33 ve 8.91 ± 0.51 adet haber vardır.

Tablo 5: Tirajlı Günlük Gazeteler İle Spor Gazetelerindeki İdareci, Antrenör, Sporcu İçerikli Haber Sayılarının Karşılaştırılması

Statü	Gazete türü	n	Ortalama	Std. Hata	Minimum	Maximum	Anlamlılık
İdareci	Spor	99	9,20	0,54	1,00	28,00	,000**
	Tirajlı	165	4,75	0,19	,00	15,00	
Antrenör	Spor	99	6,70	0,25	1,00	13,00	,000**
	Tirajlı	165	4,22	0,18	1,00	12,00	
Sporcu	Spor	99	18,37	0,55	10,00	48,00	,000**
	Tirajlı	165	10,64	0,53	1,00	39,00	

Gazetelerde yer alan spor haberlerinin içerikleri "idareci", "antrenör" ve "sporcu" ile ilgili haberler şeklinde incelenmiştir. Spor gazeteleri 1 günlük gazetede, idareci ile ilgili ortalama 9.20 ± 0.54 adet haber yayınlarken, tirajlı gazeteler, 4.75 ± 0.19 adet haber; antrenör ile ilgili spor gazeteleri, 6.70 ± 0.25 adet, tirajlı gazeteler, 4.22 ± 0.18 adet ve son olarak sporcu ile ilgili spor gazeteleri 18.37 ± 0.55 adet tirajlı gazeteler ise 10.64 ± 0.53 adet haber yayınlamışlardır. Bu durum söz konusu içeriklerdeki haberlere spor gazetelerinin tirajlı gazetelerden anlamlı olarak daha fazla yer verdiğini göstermektedir ($p < 0.01$).

Tablo 6: Tirajlı Günlük Gazeteler İle Spor Gazetelerinde Yer Alan Yorum Haber Sayılarının Karşılaştırılması

Haberin kime ait olduğu	Gazete türü	N	Ortalama	Std. Hata	Minimum	Maximum	Anlamlılık
ŞAT	Spor	99	4,19	0,24	,00	9,00	,000**
	Tirajlı	165	1,88	0,12	,00	6,00	
KDDT	Spor	99	0,37	0,07	,00	3,00	,068
	Tirajlı	165	0,24	0,04	,00	3,00	
OST	Spor	99	0,40	0,06	,00	3,00	,000**
	Tirajlı	165	0,18	0,03	,00	2,00	
DF	Spor	99	0,83	0,09	,00	4,00	,000**
	Tirajlı	165	0,33	0,05	,00	3,00	
DS	Spor	99	0,47	0,06	,00	2,00	,119
	Tirajlı	165	0,61	0,05	,00	2,00	

ŞAT: Şampiyonluğa Aday Takımlar KDDT: Küme Düşme Durumundaki Takımlar
OST:Orta Sıradaki Takım DF: Diğer Futbol DS: Diğer Sporlar

Spor veya trajlı gazetelerde spor ile ilgili birçok köşe yazısı yazılmakta ve bunlara ait yorumlar yapılmaktadır. Bu yorumların içerikleri açısından spor gazeteleri ile trajlı gazeteler karşılaştırıldığında; ŞAT, OST ve DF ile ilgili yorumların sayısı spor gazetelerinde daha fazla ve anlamlı ($p<0.01$), KDDT ve DS ile ilgili yorumlar ise iki gazete türü arasında anlamsızdır ($p>0.05$).

Medyatik spor ticari amaçlarla bağlantılı olduğu sürece, potansiyel alıcı gruplarının dikkatini çekecektir⁽¹⁸⁾. Spor medya içerisinde, özellikle futbol dalında oluşturduğu güç ile rant kavgasının sebebi sayılmaktadır. Gerçekten bugün, resmen değil ama fiilen futbol sektörü ile basın sektörü arasında, bağımsız bir güç gibi, dev bir çarkın varlığından söz edilebilir⁽¹¹⁾.

Günümüzde gösterinin ön plana çıktığı bir pazarda medya, tamamen arz talep dengesine göre hareket etmekte, televizyon yayın programları ve gazete sayfaları izlenme durumuna göre şekillenmekte, dolayısıyla spor, medya tarafından tamamen ticari bir araç olarak kullanılmaktadır. Bu ortamda ekonomi kurallarının bir neticesi olarak medya yazarları köşelerinde mütemadiyen futbolu işlemekte, böylece halkın heyecanı da canlı tutulmaya çalışılmaktadır. Gerçekten Karaküçük ve Yenel de yaptığı çalışmada köşe yazılarının içerik konularını %89.8 oranında futbol olarak tespit etmişlerdir⁽¹⁰⁾. İşte bugün spor dediğimizde akla birçok spor branşı yerine sadece futbolun gelmesi bu tür medya uygulamalarının bir neticesidir. Ayrıca bu anlamda, Türkiye'de spora ayrılan zaman ve sayfa içerikleri de çağdaş spor anlayışına hizmet edecek nitelikte değildir. Türk spor medyasında maalesef herşey reyting hesabına dayandırılmaktadır⁽¹⁸⁾. Şüphesiz böyle bir atmosfer sporun alternatif imkanlarını daralttığı için sporun kalkınmasına da yeteri kadar katkı sağlayamayacaktır.

SONUÇ

Günümüzde yayın hayatını sürdüren gazetelerin hemen hepsinde en fazla tüketilen haberlerin spor haberleri olduğu bildirilmektedir^(2,12). Bu haberlerin gerek tirajlı gerekse spor gazetelerinde ağırlıklı konusu futboldur⁽⁸⁾.

Bu çalışmada ortalama olarak, tirajlı gazetelerde; %69.24, spor gazetelerinde; %80.36 oranında futbol haberleri yer bulmaktadır. Bu haberler tirajlı gazeteler için, %58.96±0.92 oranında 1. Futbol Ligi, %10.28±0.63 oranında da Diğer Futbol haberleriyle ilgilidir. Spor gazetelerinde ise bu durum, sırasıyla; %63.58±0.86 ve %16.78±0.86 nispetindedir.

Bir günlük spor gazetelerindeki sayfa sayılarının dağılımı; 5.42±0.14 Şampiyonluğa Aday Takımlar (ŞAT), 0.60±0.04 Küme Düşme Durumundaki Takımlar (KDDT), 1.01±0.05 Orta Sıradaki Takımlar (OST) biçiminde gerçekleşmektedir. Bu yayınlarda, ŞAT ile ilgili haberler KDDT ve OST haberlerinden daha fazla ($p<0.01$), OST ile ilgili olanlar ise KDDT haberlerinden daha fazladır ($p<0.05$). Aynı durum haber sayıları için de geçerlidir. Nitekim spor gazetelerinde; ŞAT'ın idarecileri, antrenörleri ve sporcuları hakkında çıkan haberler, KDDT ve OST'dan daha çok yer bulmaktadır ($p<0.01$). Bunun yanında söz konusu gazetelerde, OST ve KDDT'nin

idarecileri hakkındaki haberler aynı oranda ($p>0.05$), fakat OST'in antrenör ve sporcuları ile ilgili haberler KDDT'nin haberlerine göre anlamlı bir şekilde fazladır ($p<0.01$).

Spor gazetelerinde Türkiye 1. Süper Futbol Ligi hakkında yayınlanan haberlerin içerikleri karşılaştırıldığında; sporcularla ilgili haberlere idareci ve antrenörlerden ($p<0.01$), idareciler ile ilgili haberlere ise antrenörlerden daha fazla yer verildiği görülmektedir ($p<0.05$). Diğer yandan, spor gazetelerinde yayınlanan tüm spor haberlerinin sayfa sayıları; Türkiye 1. Süper Futbol Ligi 7.00 ± 0.16 , Diğer Futbol (DF) haberleri 1.96 ± 0.14 ve Diğer Spor (DS) haberleri de 1.07 ± 0.08 olarak gerçekleşmektedir. Süper Lig ile ilgili yayınlanan hem büyük hem de küçük haber sayısı DF ve DS ile ilgili haber sayılarından daha fazladır ($p<0.01$). Aynı şekilde DF haberleri ile ilgili büyük ve küçük haberlerin sayfa sayıları da DS haberlerinden çoktur ($p<0.01$).

Araştırmamızda, spor gazetelerinde çalışan yazarların günlük olarak köşelerinde yaptıkları yorumların içerikleri de incelenmiştir. Buna göre yorumların; en fazla ŞAT, daha sonra da DF konusunda yoğunlaştığı izlenmektedir.

Bunun yanı sıra, tirajlı gazetelerin spor haberlerine ayırdıkları toplam sayfa sayıları; ŞAT; 2.42 ± 0.09 , KDDT; 0.27 ± 0.02 OST; 0.35 ± 0.02 biçiminde ortaya çıkmıştır. Burada ŞAT ile ilgili haberlere KDDT ve OST'dan daha fazla sayfa ayrıldığı anlaşılmaktadır ($p<0.01$). Aynı durum büyük haber ve küçük haber sayısı bakımından da benzer şekildedir.

Tirajlı gazetelerde; ŞAT'ın idarecileri, antrenörleri ve sporcuları hakkındaki haberler, KDDT ve OST'dan daha fazla yer almaktadır ($p<0.01$). Aynı şekilde, OST'ın idarecileri ile ilgili haberler yine KDDT'nin idarecilerinden daha çok yer bulmakta, fakat bunun yanında antrenör ve sporcuları ile ilgili haberler aynı oranda kalmaktadır ($p>0.05$).

Diğer taraftan, Tirajlı gazetelerin Türkiye 1. Süper Futbol Ligi ile ilgili yayınlarına bakıldığında; sporcuların idareci ve antrenörlere göre daha yoğun ($p<0.01$), idareci ve antrenörlerin ise benzer oranlarda ele alındığı görülmektedir.

Yine tirajlı gazetelerde yayınlanan tüm spor haberlerinin sayfa sayıları, 1. Süper Futbol Ligi için 3.06 ± 0.11 , DF için 0.57 ± 0.04 , DS haberleri için de 0.86 ± 0.15 sayfa olarak ortaya çıkmaktadır. 1. Lig ile ilgili yayınlanan hem büyük hem de küçük haber sayısı DF ve DS ile ilgili yayınlanan haber sayılarından daha fazladır ($p<0.01$). Bunun yanında DF ve DS ile ilgili haberlerin sayfa sayıları ve küçük haber sayıları arasında anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$). Fakat DS ile ilgili büyük haber sayısının DF haber sayılarından daha fazla olduğu anlaşılmaktadır ($p<0.01$).

Bütün bu bulgular spor gazetelerinin, futbol ile ilgili haberlere diğer tüm branşlardan daha fazla ağırlık verdiğini göstermektedir. Aynı şekilde tirajlı gazeteler de çoğunlukla futbola yönelik yayın yapmaktadır. Fakat bu yayınların öncelikli sıralaması, tirajlı gazetelerde; Türkiye 1. Süper Ligi haberleri, futbol dışındaki spor haberleri ve diğer futbol haberleri biçiminde gerçekleşirken;

spor gazetelerinde, Diğer Futbol haberlerine Diğer Spor haberlerinden daha fazla yer ayrılmaktadır.

Öte yandan, tirajlı gazetelerde yer alan köşe yazarlarının yorumları incelendiğinde, en fazla ŞAT, daha sonra DS ile ilgili yorumlar ön plandadır. Bu yorumların içerikleri açısından spor gazeteleri ile tirajlı gazeteler karşılaştırıldığında; ŞAT, OST ve DF ile ilgili yorumlar ise iki gazete türü gazetelerinde daha fazla) anlamlı ($p<0.01$), KDDT ve DS ile ilgili yorumlar ise iki gazete türü arasında anlamsızdır ($p>0.05$). Bu durum genel manada arz-talep ilişkisi içinde oluşan sürecin doğal bir sonucudur.

Bir günlük spor gazeteleri ŞAT ile ilgili haberlere, toplam sayfasının $\%49.21\pm0.84$ 'nü, tirajlı gazeteler ise $\%46.63\pm0.82$ 'ni ayırmıştır. Burada spor gazetelerinin ŞAT ile ilgili haberlere, anlamlı olarak daha fazla yer verdiği görülmektedir ($p<0.05$). Her iki gazete türünün KDT, OST ve DS ile ilgili haberlere ayırdıkları sayfa sayı yüzdesi birbirine yakındır. Toplam 1. Lig haberlerine ise, spor gazetelerinin tirajlı gazetelerden yüzde olarak daha fazla sayfa ayırdıkları anlaşılmaktadır ($p<0.01$) Bunun nedeni, spor gazetelerinde ŞAT ile ilgili haberlerin daha çok yer almasıdır. Kısaca, 1. Lig futbol haberleri ve diğer futbol haberleri dışında bütün spor haberleri, tirajlı ve spor gazetelerinde aynı ağırlıkta ele alınmaktadır. Spor gazeteleri ve tirajlı gazetelerde yayınlanan spor haber sayıları karşılaştırıldığında, DS ile ilgili büyük ve küçük haberler hariç diğer tüm haberlerin, spor gazetelerinde daha çok yer aldığı görülmektedir ($p<0.01$). Buna göre, 1 günlük spor ve tirajlı gazetede sırasıyla; 1. Lig ile ilgili; 41.08 ± 0.82 , 25.13 ± 0.98 , DF ile ilgili; 14.07 ± 0.62 , 8.28 ± 0.66 , DS ile ilgili; 9.30 ± 0.33 ve 8.91 ± 0.51 adet haber vardır.

Araştırmamızda gazetelerde yer alan spor haberlerinin "idareci", "antrenör" ve "sporcu" ile ilgili içeriklerine göz atıldığında; Bir günlük spor gazetesinde ortalama olarak, idareci için; 9.20 ± 0.54 , antrenör için 6.70 ± 0.25 , sporcular için de 18.37 ± 0.55 adet haber yayımlandığı görülür. Bu rakamlar tirajlı gazetelerde aynı sırayla; 4.75 ± 0.19 , 4.22 ± 0.18 ve 10.64 ± 0.53 adet haber biçiminde gerçekleşmiştir. Bu durum söz konusu içeriklerdeki haberlere spor gazetelerinin tirajlı gazetelerden anlamlı olarak daha fazla yer verdiğini göstermektedir ($p<0.01$).

KAYNAKLAR

1. Atabeyoğlu, C. (1991). Türkiye'de Spor Yazarlığının 100. Yılı. İstanbul.
2. Atalay, A. (1998). Spor Gazeteciliği. Filiz Kitapevi, İstanbul.
3. Bahar, Ö., Devrim (1997). "İletişim ve Medya". 4. Boyut, 6 (18), s. 71.
4. Bulgu, N. (1995). "Spor Haberlerinin Bir Popüler Kültür Ürünü Olarak Gazeteden Tüketimi: 12-14 Yaş Grubu Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma". Spor Bilimleri Dergisi. 5 (3), s.38-47.
5. Bulgu, N. (1997). "Spor Kurumunda Cinsiyet Ayrımı: Haber Fotoğraflarına Yansıyan Toplumsal Değerler". Spor Bilimleri Dergisi. 8 (2), s.26-37.
6. Döşyılmaz, E. (1998). Ülkemiz Spor Medyasının Toplum Üzerindeki Etkileri ve Sonuçları. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. s.43,55
7. İlal, Ersan, (1997). Yığınsal İletişim Araçları ve Toplum. Der Yayınları, İstanbul.
8. Karaküçük, S., Yenel, F., Yaman, M. (1996). "Sporun Topluma Yaygınlaştırılması Bakımından Televizyon Spor Programlarının Etkinliği". Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi I (3), s. 44-56.
9. Karaküçük, S., Yenel, İ. F., (1997). "Türk Sporunun Gelişmesi ve Topluma Yaygınlaştırılması Bakımından Basının Etkinliği", Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. II (2), s. 56-67.
10. Karaküçük, S., Yenel, İ. F., (1999). "Spor Köşe Yazarlarının Okuyucuya Yansıttığı Görüşlerin Bir Analizi" Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, IV (1), s. 55-62.
11. Kozanoğlu, Cem. (1990) Bu Maçı Alacağız. İletişim Yayınları, İstanbul.
12. Öztürk, F. ve ark. (1996). "Günlük Gazetelerde Sporun Yer Alışı". Spor Bilimleri Dergisi. 7 (2), s. 24-32.
13. Robert. V. B., (1997). "Professional Sports Organizations, Media Strategies, Media Sports and Society". p.35
14. Sports Information Bulletin, (1997). Council of Europe CDDS, February, p.27
15. Şahan, H., (2001). Türkiye'de Spor Yazarlığı ve Futbol Kamuoyu Üzerine Etkileri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enst. Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Konya
16. Talimciler, A. (1998). Türkiye'de Futbol Fanatizmi ve Medya İlişkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enst. Sosyoloji Anabilim Dalı, İzmir.
17. Taşmektepligil, M., Yalçın., ve ark., (1999). "Sportif Gelişme ve Yerel medya İlişkisi Üzerine Bir Araştırma". Futbol Bilim ve Teknoloji Dergisi, 6 (3), s.17-21.
18. Yetim, A. (2000). Sosyoloji ve Spor. Topkar Matbaacılık, Trabzon.